

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžso/24/2014
Identifikačné číslo spisu:	5013200338
Dátum vydania rozhodnutia:	27.05.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:5013200338.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Petra Paludu v právnej veci žalobcu: B. M., narodený dňa XX.XX.XXXX, E., právne zastúpeného: JUDr. Frederika Birková, Štúrova 27, Košice, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 15398-2/2013-BA zo dňa 18.02.2013, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/56/2013-51 zo dňa 30.10.2013 v znení opravného uznesenia č. k. 21S/56/2013-64 zo dňa 22.01.2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/56/2013-51 zo dňa 30. októbra 2013 v znení opravného uznesenia č. k. 21S/56/2013-64 zo dňa 22. januára 2014 m e n í tak, že rozhodnutie žalovanej č. 15398-2/2013-BA to dňa 18. februára 2013 z r u š u j e a vec jej v r a c i a na ďalšie konanie.

Žalovaná j e p o v i n n á nahradiť žalobcovi na účet právnej zástupkyne trovy konania z titulu trov právneho zastúpenia vo výške 502,46 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovanej č. k. 15398-2/2013-BA zo dňa 18.02.2013 v zmysle § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) ako nedôvodnú.

Krajský súd po oboznámení sa s obsahom administratívneho spisu žalovanej a vychádzajúc z relevantných ustanovení zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon“), Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 (ďalej len „základné nariadenie“) a Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 987/2009 (ďalej len „vykonávacie nariadenie“) dospel k záveru, že v predmetnom konaní bolo nesporné, že žalobca v zmysle § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. nesplnil podmienky pre priznanie dávky v nezamestnanosti.

Krajský súd po preskúmaní napadnutých rozhodnutí i konaní, ktoré im predchádzali, zistil a konštatoval, že pre riadne posúdenie veci bolo potrebné zo strany správnych orgánov vykonať dokazovanie k otázke

zistenia bydliska žalobcu, a to v súlade s príslušnými ustanoveniami základného a vykonávacieho nariadenia.

Krajský súd v napadnutom rozhodnutí konštatuje, že pojem „bydlisko“ je potrebné chápať v širších súvislostiach, ako miesto, kde sa fyzická osoba trvalejšie zdržuje, kde je jej centrum záujmov, kde trávi čas v mimopracovnom čase. Ide o miesto, kde osoba zvyčajne býva, no na posúdenie bydliska je dôležitá aj rodinná situácia a rodinné väzby dotknutej osoby a taktiež povaha vykonávanej zárobkovej činnosti vo vzťahu k jej trvalosti, stabilite a dĺžke trvania, najmä dĺžka trvalosti prítomnosti na území dotknutých štátov, celková životná situácia dotknutej osoby: jej rodinný stav a rodinné väzby, stabilita jej bytovej situácie, vykonávanie akejkolvek nezárobkovej činnosti, či miesto bydliska dotknutej osoby pre daňové účely.

Krajský súd mal za preukázané, že žalobca bol v pracovnom pomere na území Veľkej Británie od 17.06.2008 do 08.09.2012, na územie Slovenskej republiky sa vracal tri až štyri krát ročne, na území Slovenska býva u rodičov. Tiež mal za preukázané, že celková dĺžka pobytu vo Veľkej Británii a stabilné zamestnanie nenاسvedčujú k zachovaniu bydliska na území Slovenska. V tomto období žalobca bol poistený v nezamestnanosti na území Veľkej Británie, a ak by bol žalobca preukázal existenciu väzieb na území Slovenska a teda existenciu bydliska v súlade s citovanými právnymi normami na území Slovenskej republiky, zachovanie tzv. pôvodného bydliska, tak nárok žalobcu na priznanie dávky v nezamestnanosti by bol vznikol.

Podľa názoru krajského súdu správne orgány vykonali v súlade s čl. 11 vykonávacieho nariadenia dostatočné dokazovanie a vo vzťahu k tomuto zistili všetky skutkové okolnosti pre správne posúdenie centra záujmu a bydliska. Krajský súd teda dospel k záveru, že prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu, ako aj druhostupňové rozhodnutie žalovanej boli vydané na základe dostatočne zisteného skutkového stavu veci a vec bola správne právne posúdená.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa ustanovenia § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že neúspešnému žalobcovi trovy konania nepriznal.

Vo včas podanom odvolaní žalobca žiadal, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa a rozhodol tak, že rozhodnutie žalovanej a správneho orgánu prvého stupňa sa zrušuje a vec sa vracia prvostupňovému orgánu na ďalšie konanie, a aby zaviazal žalovanú na náhradu trov prvostupňového aj odvolacieho konania, a to tak, že je povinná nahradiť trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia, ktoré súčasne vyčíslil v prílohe.

Žalobca nesúhlasí s tvrdením krajského súdu, že v konaní bolo nesporné, že žalobca podľa § 104 ods. 1 zákona nesplnil podmienky pre priznanie dávky v nezamestnanosti. Podľa názoru krajského súdu žalobcovi nevznikol nárok na dávku v nezamestnanosti podľa čl. 61 ods. 1, 2 základného nariadenia, preto bolo možné posudzovať vznik nároku na dávku iba vzhľadom k jeho bydlisku, pričom konajúci súd vyhodnotil životnú situáciu žalobcu za takú, že u neho nie je zachované bydlisko na území Slovenskej republiky, nakoľko v zahraničí pracoval štyri roky, býval u rodičov, ak je na Slovenku a na Slovensko chodil štyri krát do roka. Žalobca poukazuje na to, že z rozhodnutia prvostupňového súdu nie je zrejmé, prečo nie je možné zohľadniť u žalobcu doby poistenia v nezamestnanosti dosiahnuté na území Veľkej Británie ako keby boli dosiahnuté podľa slovenských právnych predpisov, ak práve to je účelom čl. 61 základného nariadenia. K tomu ešte uvádza, že v rámci koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia je dôležité zaistiť, aby nedochádzalo k neoprávnenému prekryvaniu dávok z rôznych členských štátov a tiež je potrebné, aby osoba, ktorá si nájde zamestnanie v inom členskom štáte následne nezostala mimo systému sociálneho zabezpečenia oboch dotknutých štátov.

Žalobca ďalej dodáva, že rozhodovanie o posúdení bydliska žalobcu, v súvislosti s uplatnením čl. 65 ods. 2 základného nariadenia nie je možné zúžiť na konštatovanie, že žalobca nemá na Slovensku bydlisko, pretože tu nemá zázemie, bývanie resp. rodinné väzby alebo že na území Slovenskej republiky nevykonáva nezárobkovú činnosť. Žalobca poznamenáva, že odišiel do zahraničia výlučne za účelom

získania práce, z ktorej by dosahoval príjem, pretože si ako absolvent strednej školy nevedel nájsť prácu na Slovensku. Vo Veľkej Británii nebol s úmyslom ostať tam. Namietal, že o svojom úmysle môže vypovedať výlučne on sám a súd ani iný štátny orgán si nemôže o tejto skutočnosti urobiť vlastný úsudok, preto neobstoí v tomto konkrétnom prípade tvrdenie o tom, že mladí ľudia, vo veku v akom je on, sa osamostatňujú a väzby na rodičov nemusia mať súvis s ich bydliskom t. j. miestom, kde obvykle bývajú. V takom prípade by však mohla nastať situácia, že si žiadateľ o dávku v nezamestnanosti môže dávku uplatniť iba v štáte, kde vykonával zárobkovú činnosť, lebo v inom štáte by nemal bydlisko, a to podľa názoru žalobcu nie je účelom čl. 65 resp. celého predmetného nariadenia.

Okrem toho dáva do pozornosti skutočnosť, že je pochopiteľné, že za vyššie spomínaných okolností, ak nemal príjem, nemohol mať po skončení strednej školy stabilnú bytovú situáciu alebo na území Slovenska nevykonával nezárobkovú činnosť vzhľadom k tomu, že by to bolo z Veľkej Británie komplikované. To však podľa názoru žalobcu neznamena, že nemá bydlisko na území Slovenska. Naopak žalobca poukazuje na to, že sa na Slovensko vrátil práve preto, že tu bydlisko má.

Žalovaná v písomnom vyjadrení k odvolaniu žiadala, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Uvádza, že sa v plnom rozsahu pridrižiava stanoviska obsiahnutého v jej vyjadrení k žalobe žalobcu zo dňa 10. júna 2013. Rovnako sa stotožňuje s argumentmi, ktoré pri zamietnutí žaloby použil súd prvého stupňa. Rozhodnutia vydané vo veci považuje za vecne správne a zákonné.

Ďalej poukazuje na to, že bydlisko žalobcu bolo v konaní o nároku na dávku v nezamestnanosti určené v súlade s čl. 11 ods. 1 vykonávacieho predpisu, ktorým sa stanovuje postup vykonávania základného nariadenia a na základe celkového posúdenia všetkých zistených a zistiteľných informácií súvisiacich s príslušnými skutočnosťami. Žalobca sa zdržiaval na území Veľkej Británie viac ako štyri roky a pracoval v jednom stabilnom zamestnaní, čo považovala žalovaná pri posúdení bydliska za kľúčové.

K námietke žalobcu, že v zmysle čl. 61 základného nariadenia je nutné zohľadniť doby poistenia vždy tak, ako keby boli dosiahnuté na území Slovenskej republiky, uvádza, že v zmysle čl. 61 ods. 2 základného nariadenia je možné postupovať podľa čl. 61 ods. 1 tohto nariadenia iba v prípade, ak daná osoba bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie ukončila doby poistenia dosiahnuté v súlade so slovenskými právnymi predpismi. Práve toto ustanovenie zakotvuje, že nie vždy a za každých okolností sa doby poistenia nadobudnuté v jednom štáte automaticky zhodnotia na účely vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti v inom štáte. V zmysle čl. 11 ods. 3 písm. a) základného nariadenia osoba vykonávajúca činnosť ako zamestnanec v členskom štáte podlieha právnym predpisom tohto členského štátu. Na základe uvedeného dospela žalovaná k záveru, že počas pracovného pomeru na území Veľkej Británie nebol žalobca poistený v nezamestnanosti podľa slovenských, ale podľa britských právnych predpisov, a teda podľa čl. 61 ods. 2 základného nariadenia nie je možné v jeho prípade uplatniť čl. 61 ods. 1 tohto nariadenia a zohľadniť doby poistenia v nezamestnanosti dosiahnuté na území členského štátu Európskej únie ako keby boli dosiahnuté podľa slovenských právnych predpisov. Preto žalovaná trvá na tom, že preskúmané rozhodnutie žalovanej bolo vydané v súlade so zákonom a na základe dostatočne zisteného skutkového stavu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, podľa ust. § 246c O.s.p. v spojení s ust. § 10 ods. 2 zákona preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyselne dospel k názoru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke NS SR www.nsud.sk a rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 27. mája 2015 (§ 156 ods. 3 O.s.p.).

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada,

aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, poistenec má nárok na dávku v nezamestnanosti, ak v posledných troch rokoch pred zaradením do evidencie nezamestnaných občanov hľadajúcich zamestnanie bol poistený v nezamestnanosti najmenej dva roky, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa čl. 61 ods. 1 základného nariadenia, príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy podmieňujú nadobudnutie ... nároku na dávku dosiahnutím dôb poistenia, ... v potrebnom rozsahu zohľadní doby poistenia, ... dosiahnuté podľa právnych predpisov ktoréhokoľvek členského štátu, ako keby boli dosiahnuté podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje.

Podľa čl. 61 ods. 2 základného nariadenia, s výnimkou prípadov uvedených v čl. 65 ods. 5 písm. a) sa uplatňovanie odseku 1 podmieňuje tým, že daná osoba bezprostredne ukončila v súlade s právnymi predpismi, podľa ktorých sa uplatňuje nárok dávky:

- doby poistenia, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby poistenia,
- doby zamestnania, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby zamestnania, alebo
- doby samostatnej zárobkovej činnosti, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby samostatnej zárobkovej činnosti.

Podľa čl. 65 ods. 2 základného nariadenia úplne nezamestnaná osoba, ktorá počas svojej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba, mala bydliska v členskom štáte inom, ako je príslušný štát a ktorá má naďalej bydliska v tomto štáte, alebo sa vráti do tohto štátu, má byť k dispozícii službám zamestnanosti v členskom štáte bydliska. Bez toho, aby bol dotknutý článok 64, úplne nezamestnaná osoba môže ako dopĺňujúci krok prihlásiť sa u služieb zamestnanosti členského štátu, v ktorom vykonávala svoju poslednú činnosť ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba.

Podľa čl. 65 ods. 5 písm. a) základného nariadenia zamestnaná osoba uvedená v prvej a druhej vete odseku 2 poberá dávky v súlade s právnymi predpismi členského štátu bydliska, ako keby sa na ňu vzťahovali tieto právne predpisy počas jej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba. Tieto dávky poskytuje inštitúcia miesta bydliska.

Podľa čl. 11 ods. 1 vykonávajúceho nariadenia, ak je rozdiel v stanoviskách inštitúcií dvoch alebo viacerých členských štátov o určení bydliska osoby, na ktorú sa uplatňuje základné nariadenie, tieto inštitúcie po vzájomnej dohode určia centrum záujmov dotknutej osoby na základe celkového posúdenia všetkých dostupných informácií súvisiacich s príslušnými skutočnosťami, ktoré môžu obsahovať:

- a) dĺžku a trvalosť prítomnosti na území dotknutých členských štátov;
- b) situáciu dotknutej osoby vrátane:
 - i) povahy a osobitných vlastností každej vykonávanej činnosti, predovšetkým miesta, kde sa takáto činnosť zvyčajne vykonáva, trvalosti tejto činnosti a dĺžky trvania každej pracovnej zmluvy;
 - ii) jej rodinného stavu a rodinných väzieb;
 - iii) vykonávania akejkoľvek nezárobkovej činnosti;
 - iv) v prípade študentov zdroja ich príjmov;
 - v) jej bytovej situácie, najmä toho, či je táto situácia stabilná;
 - vi) členského štátu, ktorý sa považuje za miesto bydliska osoby na daňové účely.

Odvolací súd konštatuje, že nie je sporné, že žalobca bol rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš dňom 10.09.2012 zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie, na základe ktorého si následne v Sociálnej poisťovni, pobočka Liptovský Mikuláš dňa 21.11.2012 uplatnil nárok na dávku v nezamestnanosti. V posudzovanom období pracoval na území členského štátu

Európskej únie. Správnemu orgánu predložil formulár U1 z 29.10.2012, ktorým preukázal dobu poistenia v nezamestnanosti od 17.06.2008 do 08.09.2012 na území Veľkej Británie. O žiadosti žalobcu rozhodla pobočka žalovanej v Liptovskom Mikuláši rozhodnutím číslo: 6633/2012-LM-DvN zo dňa 06.12.2012 tak, že žalobca nemá nárok na dávku v nezamestnanosti. Rozhodnutie odôvodnila konštatovaním, že „Ako vyplýva zo všetkých dostupných a preukázaných údajov, za štát Vášho bydliska na účely aplikácie čl. 61 a 62 základného nariadenia je potrebné považovať štát výkonu Vášej zárobkovej činnosti“.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací sa stotožňuje s tvrdením žalovanej v preskúmanom rozhodnutí, že výnimku z tohto pravidla predstavujú prípady uvedené v článku 65 ods. 5 písm. a) základného nariadenia, t. j. prípady, kedy si dotknutá osoba počas svojej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba na území iného členského štátu zachovala bydlisko na území Slovenskej republiky (v zmysle čl. 1 písm. j) základného nariadenia a čl. 11 vykonávacieho nariadenia).

Odvolací súd má za to, že podľa preskúmaného rozhodnutia pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie žalobca nedosiahol dobu poistenia v nezamestnanosti v zmysle slovenskej legislatívy, avšak bolo by možné zohľadniť dobu poistenia v nezamestnanosti dosiahnutú na území Veľkej Británie do celkovej doby poistenia v nezamestnanosti v súlade s čl. 61 ods. 1 základného nariadenia, ale len v prípade preukázania pevných väzieb a bydliska na území Slovenskej republiky počas výkonu posledného zamestnania na území Veľkej Británie.

Okrem toho má za preukázané, že prvostupňový správny orgán vo svojom rozhodnutí zo dňa 06.12.2012 žalobcom predložené listiny nijako nevyhodnotil, len skonštatoval, že nie je možné považovať väzby žalobcu na území Slovenskej republiky za zachované počas výkonu zárobkovej činnosti na území iného členského štátu Európskej únie. O odvolaní žalobcu rozhodla žalovaná rozhodnutím zo dňa 18.02.2013, ktorým odvolanie zamietla a potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Liptovský Mikuláš a v ktorom k tejto jedinej spornej otázke uviedla, že „Odvolací orgán so zreteľom na všetky dostupné informácie má za to, že nie je možné považovať centrum záujmov a bydlisko navrhovateľa počas jeho posledného zamestnania v členskom štáte Európskej únie za zachované na území Slovenskej republiky“, a to znova bez toho, aby vyhodnotila konkrétne dôkazy predložené v tomto konaní.

Podkladom rozhodnutia správneho orgánu bola podľa názoru odvolacieho súdu skutočnosť, že posledné stabilné zamestnanie, ktoré na území Veľkej Británie, ako posledný pracovný pomer žalobca realizoval, bol v období od 17.06.2008 do 08.09.2012. Žalovaná posúdila pracovný pomer žalobcu ako stabilné zamestnanie. Vychádzala pritom z predloženého tlačiva, z ktorého vyplývalo, že žalobca chodil na Slovensko s periodicitou návštev štyrikrát ročne, nevlastnil nehnuteľnosti na Slovensku, daňové a odvodové povinnosti si plnil na území Veľkej Británie. Tieto atribúty boli pre žalovanú kľúčové pri posudzovaní, že za štát bydliska sa považuje štát zamestnania, t.j. Veľká Británia z čoho žalovaná ďalej usúdila, že bydlisko žalobcu počas jeho pracovného pomeru vo Veľkej Británii nebolo zachované na území Slovenskej republiky. Žalovaná na jednej strane poukázala na to, že pojem bydlisko je nutné chápať v širších súvislostiach, nielen ako miesto kde sa fyzická osoba trvalejšie zdržuje, ale aj ako miesto kde je centrum jej záujmov, kde trávi čas v mimopracovnom čase. Pre posúdenie bydliska je zároveň dôležitá rodinná situácia a rodinné väzby dotknutej osoby, povaha vykonávanej zárobkovej činnosti vo vzťahu k jej trvalosti, stabilite a dĺžke trvania. Na druhej strane, žalovaná okrem tohto všeobecného konštatovania v dôvodoch rozhodnutia tieto atribúty vo vzťahu k individuálnemu postoju a situácii žalobcu bližšie neskúmala a nevyhodnotila.

Odvolací súd má za to, že žalovaná veľmi stroho a formálne vyhodnotila skutkové okolnosti, ktoré mala žalovaná k dispozícii z predloženého formuláru U1 (dĺžka pobytu žalobcu v zahraničí, periodičita návštev žalobcu na území Slovenskej republiky, skutočnosť, že žalobca na území Slovenskej republiky nevlastnil nehnuteľnosť, obdobie pracovného pomeru žalobcu vo Veľkej Británii), keď konštatovala, a to bez skúmania skutočných pohnútok k odchodu žalobcu do zahraničia a dôvodov práce žalobcu mimo

územia Slovenskej republiky, že žalobca mal stabilné zamestnanie.

V súlade s ostatnými kritériami čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia mal žalovaný správny orgán vykonať dokazovanie a následne vyhodnotiť výsledky dokazovania. V prípade neuspokojivých výsledkov vykonaného dokazovania, mala v zmysle čl. 11 ods. 2 citovaného vykonávacieho nariadenia žalovaná povinnosť v preskúmvanej veci zisťovať samotný úmysel žalobcu, pohnútky a dôvody, ktoré viedli žalobcu k tomu, aby odišiel v roku 2008 do Veľkej Británie, aby tam ostal pracovať a pohnútky, ktoré ho viedli k návratu na Slovenskú republiku v roku 2012. Odvolací súd došiel k záveru, že žalovaná v súlade s čl. 11 vykonávacieho nariadenia nevykonala dostatočné dokazovanie a vo vzťahu k tomuto nezistila všetky skutkové okolnosti. Odvolací súd zdôrazňuje, že v čl. 11 vykonávacieho nariadenia sú uvedené kritéria pre spôsob určenia bydliska. Týmto sa určuje bydlisko nielen v prípade rozdielných stanovísk inštitúcií, pri určení bydliska osoby, ale ide o kritéria, z ktorých, aj v preskúmvanej veci, mala žalovaná vychádzať. Súd upozorňuje, že žalovaná sa v dôvodoch rozhodnutia vôbec nezaoberala otázkou trvalosti a prítomnosti žalobcu na území dotknutého členského štátu a v tomto smere nevykonala žiadne dokazovanie, len konštatovala dĺžku pobytu žalobcu na území Veľkej Británie (od roku 2008 do roku 2012). Súdu nie je zrejmé, že by žalovaná zisťovala a vyhodnocovala konkrétnu situáciu žalobcu v kontexte s pobytom žalobcu a jeho zamestnaním na území Veľkej Británie. Rodinnú situáciu a rodinné väzby žalobcu taktiež podrobnejšie neskúmala. Ak mala žalovaná v prípade skúmania bytovej situácie za to, že bydlisko žalobcu ostalo v mieste posledného zamestnania, mala uvedené skutočnosti preveriť a v tomto smere vykonať dokazovanie. Súčasťou správneho spisu je aj vyhlásenie žalobcu na účely posúdenia bydliska, v ktorom žalobca uvádza, že za prácou odišiel ohľadne lepších pracovných príležitostí, na Slovensku má svoju rodinu, priateľku, futbal, na Slovensko sa pravidelne vracal, má na Slovensku zriadený bankový účet a termínovaný vklad v Slovenskej sporiteľni. Avšak správne orgány sa vôbec nezaoberali týmito tvrdeniami žalobcu, pričom žalobca na podporu svojich tvrdení predkladal dôkazy, ktoré sa v správnom spise nachádzali. Týmto sa správny orgán nijako nezaoberal, nijako ich nevyhodnocoval, zostali bez povšimnutia.

Odvolací súd nepovažuje zistenie skutkového stavu na posúdenie veci za dostačujúce. Má za to, že v danom prípade bolo namieste vo veci nariadiť ústne pojednávanie v zmysle § 188 ods. 1 zákona a na ňom okrem objasnenia relevantných skutočností poskytnúť žalobcovi aj potrebné informácie a vysvetlenie. Žalovaná vyvodila tvrdenie o primárnej väzbe žalobcu na štát zamestnania len na základe nesporného zistenia o dobe a existencii samotného zamestnania vo Veľkej Británii a z obmedzeného počtu návštev v Slovenskej republike, čo je však vzhľadom na vzdialenosť a cieľ pobytu v štáte zamestnania pochopiteľné. Žalovaná však už neskúmala existenciu miesta bydliska, jeho charakteru a podmienok bývania vo Veľkej Británii. Písomné podklady, akými je žalobcom vyplnený formalizovaný dotazník pre účely preukázania bydliska, ktorého údaje žalovaná ani prvostupňový správny orgán neskúmala, nepovažuje odvolací súd za dostatočné pre rozhodnutie, pretože určiť tzv. centrum záujmov dotknutej osoby podľa čl. 11 vykonávacieho nariadenia je možné len na základe podrobného a bezprostredného vypočutia žiadateľa o dávku v nezamestnanosti. Ak žalovaná v tomto smere vyvodila akékoľvek skutkové a právne závery, tieto nie sú založené na riadne zistenom skutkovom stave veci. Ani otázku rodinných väzieb nie je možné posúdiť na základe formalizovaného tlačiva, kedy vyplnenie len požadovaných údajov bez uvedenia súvislostí môže byť na ujmu žiadateľa. Je dôležité zdôrazniť, že súčasťou skúmania „miesta bydliska“ nie je len preukázanie skutočností, ktoré svedčia o nezachovaní bydliska v Slovenskej republike, ale zároveň aj zisťovanie reálnych podmienok existencie bývania v mieste výkonu zamestnania. Zo strany žalovanej a prvostupňového správneho orgánu nebol v tomto smere vykonaný žiadny dôkaz.

Bude nevyhnutné, aby správne orgány vykonali dokazovanie v rozsahu dostatočnom na zistenie všetkých okolností a pohnútok žalobcu v súvislosti s jeho odchodom zo Slovenska v roku 2008 do Veľkej Británie a pobytom v skúmanom období v zahraničí. Uvedené skutočnosti je nevyhnutné posudzovať individuálne, zvlášť vo vzťahu ku každej žiadosti o dávku v nezamestnanosti, bez ohľadu na fiškálny záujem štátu. Z obsahu napádaných rozhodnutí a ani z obsahu predloženého spisu žalovanej takýto postup nevyplyva, keďže nemožno konštatovať, že by rozhodnutie žalovanej, ako aj prvostupňového správneho orgánu bolo vydané na základe presného a úplne zisteného skutočného stavu

veci, na základe ktorého by bolo možné vo veci rozhodnúť. Bude dôležité, aby žalovaná objasnila základné skutočnosti, vedúce k zisteniu, kde mal žalobca bydlisko. Pritom je potrebné brať na zreteľ nielen to, kde bude napokon preukázané, že žalobca mal bydlisko v rokoch 2008 až 2012, ale najmä, kde má najpevnejšie väzby a kde sa do budúcnosti bude chcieť usadiť a cítiť najlepšie sociálne i spoločensky ukotvený, prihliadajúc najmä na rodinné, spoločenské, ale aj pracovné väzby. Bude preto potrebné, aby žalovaná, resp. prvostupňový správny orgán doplnil dokazovanie a to aj výsluchom žalobcu, jeho rodinných príslušníkov, prípadne ďalších osôb k otázke preskúmania tvrdení žalobcu o neprerušení väzieb so Slovenskou republikou, o stabilite bydliska na území Slovenskej republiky.

Z uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že krajský súd nedôvodne zamietol žalobu žalobcu proti rozhodnutiu žalovanej z dôvodov podľa § 250j ods. 1 O.s.p. jednak pre nedostatočne zistený skutkový stav a jednak pre nepreskúmateľnosť tak rozhodnutia žalovanej, no najmä rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu, spočívajúce v tom, že na základe vykonaného dokazovania zatiaľ nebol dôvod pre jednoznačný záver o nezachovaní si bydliska a centra záujmov žalobcu na území Slovenskej republiky a správne orgány sa vo svojich rozhodnutiach nevysporiadali s konkrétnymi dôkazmi a námietkami žalobcu, ale zostali len vo všeobecnej rovine. Odvolací súd preto rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods.3 O.s.p. zmenil tak, že rozhodnutie žalovanej zrušuje a vec jej vracia na ďalšie konanie.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že žalobcovi ich náhradu priznal vo výške 502,46 eur, a to za štyri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady; podanie žaloby; účasť na pojednávaní dňa 30.10.2013; vypracovanie odvolania) po 60,07 eur podľa § 11 ods. 4 veta druhá vyhlášky č. 655/2004 Z. z.; cestovné náhrady vo výške 22,78 eur, ktoré predstavujú cenu dvoch cestovných lístkov na trase Košice - Žilina a späť, pretože nebolo možné priznať cestovné náhrady tak, ako ich vyčíslila právna zástupkyňa žalobcu, lebo nepredložila technický preukaz a doklad o kúpe pohonných látok podľa § 7 zákona č. 283/2002 Z. z., náhradu hotových výdavkov vo výške 31,24 eur podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. a náhradu za stratu času vo výške 208,16 eur podľa § 17 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Priznanú náhradu je žalovaná povinná v zmysle § 149 ods. 1 O.s.p. zaplatiť právnej zástupkyňi žalobcu do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.